

biBUŁa

Biuletyn Informacyjny BUŁ

"Nigdy nie pisać książki, kiedy wystarczy strona, ani rozdziału, gdy starczy słowo."
G.C. Lichtenberg

wrzesień 2008

Obraz biblioteki marzeń

Konkurs "Biblioteka moich marzeń" zorganizowany w ramach akcji "Czas Na Czytanie. Książka Wzbogaca" cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Podczas jego trwania, czyli od 1 czerwca do 1 lipca br. nadesłano aż 110 prac. Zadaniem uczestników było napisanie eseju, w którym przedstawiali swoją wymarzoną bibliotekę. Esej Weroniki Kosteckiej, absolwentki Uniwersytetu Warszawskiego zachwycił wszystkich. Za swoją twórczość otrzymała 50 wybranych przez siebie książek z oferty Świata Książki. Praca została opublikowana na łamach Gazety Wyborczej i na stronie internetowej akcji - <http://www.czasnaczytanie.pl/konkurs.php>. Akcja "Czas na czytanie" to wspólne przedsięwzięcie Fundacji Agory, Świata Książki i agencji Ciszewski PR. W jej ramach do bibliotek na terenie całej Polski nieodpłatnie trafiło 100 tys. nowych książek, pochodzących z oferty wydawnictwa Świat Książki. Od 15 maja za pośrednictwem strony internetowej biblioteki mogły wybierać pozycje, które cieszyły się największym zainteresowaniem w wewnętrznym przeprowadzonym głosowaniu. Wybór książek odbywał się na zasadzie bezpłatnego sklepu internetowego, który umożliwiał bezpośrednie i szybkie zamawianie. Akcja zakończy się wraz z dostarczeniem książek, planowanym na 22 września.

Nagrody literackie

Ostatni weekend wakacji stał pod znakiem nagród literackich. W sobotę 30 sierpnia podczas uroczystości w Belwederze poznaliśmy laureatów pierwszej edycji konkursu Historyczna Książka Roku. Nagrody przyznawało jury konkursu oraz czytelnicy w dwóch kategoriach: książka naukowa i książka popularnonaukowa. Laureatem nagrody jury i czytelników dla pracy naukowej został "Atlas polskiego podziemia niepodległościowego w latach 1944-1956" (Instytut Pamięi Narodowej), w redakcji czterosemiorobowego zespołu pod kierunkiem Rafała Wnuka. W publikacji znalazły się teksty łącznie 51 autorów. Nagrodą jury za książkę popularnonaukową przypadła publikacji "Miecz i tarcza komunizmu. Historia aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944-1990" Ryszarda Terleckiego (Wydawnictwo Literackie). Z kolei nagrodę czytelników za książkę popularnonaukową otrzymała książka "Enigma" Marka Grajka (Rebis). Konkurs przeprowadzono po hasłem "popularyzowania najnowszych dziejów Polski" oraz "krzewienia czytelnictwa książek historycznych". Jego organizatorami byli: Instytut Pamięi Narodowej, Telewizja Polska i Polskie Radio. Łączna suma nagród wyniosła 150 tys. zł.

Kolejną nagrodę wręczono w Zielonej Górze podczas dorocznego spotkania miłośników fantastyki Polcon 2008. Tradycyjnie kulminacyjnym momentem festiwalu jest wręczenie nagrody im. J. Żądlika za najlepsze tytuły fantastyczne minionego roku. Za najlepszą powieść uznano "Łódź" Jacka Dukaja (Wydawnictwo Literackie), dla którego była to już piąte wyróżnienie w historii nagrody. Z kolei za najlepsze opowiadanie fantastyczne 2007 roku uznano "Miasto grobów. Uwertura" Wita Szostaka, opublikowane w antologii grozy "Księga strachów 2" (Runa). W plebiscycie na ulubioną książkę dzieciństwa ogłoszonym pod koniec lipca przez "Dziennik" czytelnicy wybrali serię książek Alfreda Szklarskiego o przygodach Tomka Wilmowskiego. W plebiscycie oddano blisko 15 tys. głosów. Na kolejnym miejscu znalazły się powieści o Panu Samochodziku autorstwa Zbigniewa Niemiańskiego. Kolejne pozycje zajęły: "Szatan z siódmej klasy" Kornelia Makuszyńskiego, saga "Jeźdźcoda" Małgorzaty Musierowicz, a także "Akademia Pana Kleksa" Jana Brzechwy, "Trylogia" Henryka Sienkiewicza i wiersze Juliana Tuwima. Partnerem akcji "Dziennika" było wydawnictwo Nasza Księgarnia.

Kongres IFLA

W dniach 10-14 sierpnia obradował w Quebecu 74. Kongres Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Bibliotekarskich - IFLA. Hasłem tegorocznego spotkania ponad 4,5 tys. bibliotekarzy ze 130 krajów było "Libraries without borders: Navigating Towards Global Understanding". "Biblioteki bez granic. Nawigowanie w kierunku globalnego zrozumienia". IFLA to międzynarodowa organizacja istniejąca od 1927 roku zrzeszająca ponad 1700 stowarzyszeń bibliotekarskich i bibliotek z 150 krajów. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich należy do organizacji - założycieli IFLA. Polskę na kongresie reprezentowali: Elżbieta Stefańczyk, przewodnicząca Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i zastępca dyrektora Biblioteki Narodowej, dr Tomasz Makowski, dyrektor BN, Katarzyna Ślaska, zastępca dyrektora BN, prof. Barbara Zyburt z Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW oraz Danuta Kocińska, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego Olsztynie. Program konferencji był bardzo bogaty. Obok sesji plenerych zaplanowano ponad 160 różnego rodzaju spotkań zorganizowanych przez poszczególne Sekcje IFLA. Obradom towarzyszyły: wystawy wydawców literatury i źródeł informacji dla bibliotek, oprogramowania, sesja posterowa oraz wizyty w bibliotekach naukowych, akademickich i publicznych Quebecu i Montrealu.

Przyszłość książki...

W serwisie Książki.tv pojawił się filmowy reportaż z 53. Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie poświęcony przyszłości książki. Przyczynkiem do powstania materiału była premiera książki Lukasa Gołębiowskiego "Śmierć książki. No future book" (Biblioteka Analiz) poświęconej wizji przyszłości książki m.in. w dobie wszechobecnej digitalizacji treści oraz nieograniczonych możliwości Internetu. "Śmierć książki. No future book" to przewrotnie zatytułowany esej o obecnym stanie kultury druku, zapoczątkowanej w 1455 roku przez wynalazcę Gutenberga, oraz analiza mechanizmów i tendencji społecznych wpływających na kulturę XXI wieku. Autor pisze o śmierci książki, zmierzchu księgarń, zmianach w języku i konstrukcji literatury jako naturalnych konsekwencjach zachowań ludzkich oraz rozwoju technologicznego. Stawia zdecydowane i kontrowersyjne tezy. Czy literatura drukowana zamiera wobec dominacji hipertekstu i cyberprzestrzeni? Autor porusza również takie zagadnienia jak open source, e-book, e-link, print-on-demand czy choćby blog. Książka, choć uwiarygodniona danymi statystycznymi, napisana jest przystępnym językiem, bez przypisów i nadmiaru cytatów, także bez zbędnej terminologii fachowej. Rejestruje nowe zjawiska kulturowe, które na równi fascynują, co przerażają.

Praktyka w Filmówce

W dniach 2-30 czerwca 2008 odbył się praktykę zawodową w Bibliotece i Ośrodku Informacji Filmowej Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi.

W pierwszych dniach czerwca Filmówka obchodziła 60-tą rocznicę powstania. Z tej okazji odbyło się wiele uroczystości, m.in. posiedzenie Senatu połączone z wręczeniem dyplomów długoletnim pracownikom Uczelni, nadanie doktoratu honoris causa Zbigniewowi Rybczyńskiemu, reżyserowi filmów animowanych. Miałam okazję uczestniczyć w tych uroczystościach. W czasie miesięcznej praktyki zapoznałam się z zasadami pracy Biblioteki ze sposobem gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów. Miałam możliwość przeglądania zbiorów z dziedziny filmu, teatru, fotografii i innych dziedzin humanistycznych. Moją uwagę przyciągnęły szczególnie cenne i bogate zbiory wydawnictw albumowych. W Bibliotece znajduje się bogata kolekcja filmów polskich na DVD (zagraniczne filmy na DVD gromadzone są w Archiwum Uczelni) oraz unikalny zbiór płyt CD z muzyką filmową. Baza płyt CD, przy której tworzeniu również pracowałam, dostępna jest na stronie: <http://www.filmopolski.pl/cd/>. Biblioteka gromadzi także prace magisterskie absolwentów Filmówki. Wszystkie zbiory książek i dokumentów w postaci elektronicznej, uzupełniane na bieżąco, są katalogowane w systemie Horizon. Katalog dostępny jest na stronie internetowej Konsorcjum Łódzkich Bibliotek Naukowych. Bardzo istotnym punktem działalności Biblioteki jest informacja naukowa, w ramach której pracownicy tworzą i uzupełniają komputerową bazę danych dotyczącą filmu polskiego: <http://www.filmopolski.pl/fp/>. Serwis ten udostępnia szczegółowe informacje o wszystkich polskich filmach fabularnych prezentowanych w kinach, jak również o serialach, o filmach dokumentalnych, animowanych oraz o spektaklach Teatru TV, powstałych w ciągu ostatnich stu lat. W serwisie znajdują się również biogramy twórców polskiego kina i ich filmografie, baza kompletująca informacje o etiudach filmowych powstałych w PWSFTiTV w Łodzi od 1948 oraz kalendarium zawierające informacje o ważnych wydarzeniach ze świata filmu na przestrzeni ponad stu lat. Bardzo ważną część serwisu stanowi dział Film w prasie polskiej - filmowa bibliografia zawartości czasopism polskich od roku 1945 do chwili obecnej. Internetowa Baza Filmu Polskiego tworzona jest od 1998. W 2008 Biblioteka uhonorowana została nagrodą od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej za popularyzację polskiego kina.

W Bibliotece panuje miła, sympatyczna atmosfera. Pracownicy bardzo chętnie udzielają fachowej pomocy przy rozwiązywaniu wszelkich problemów, zagadek związanych ze światem filmu. Praktyka właśnie w tej Bibliotece umożliwiła mi dostęp do wielu cennych źródeł wiedzy z dziedziny filmu, teatru, fotografii i w ogóle sztuki. Była dla mnie ciekawym doświadczeniem zawodowym i dała mi wiele satysfakcji.

(MK)

Mikrofilmy w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego

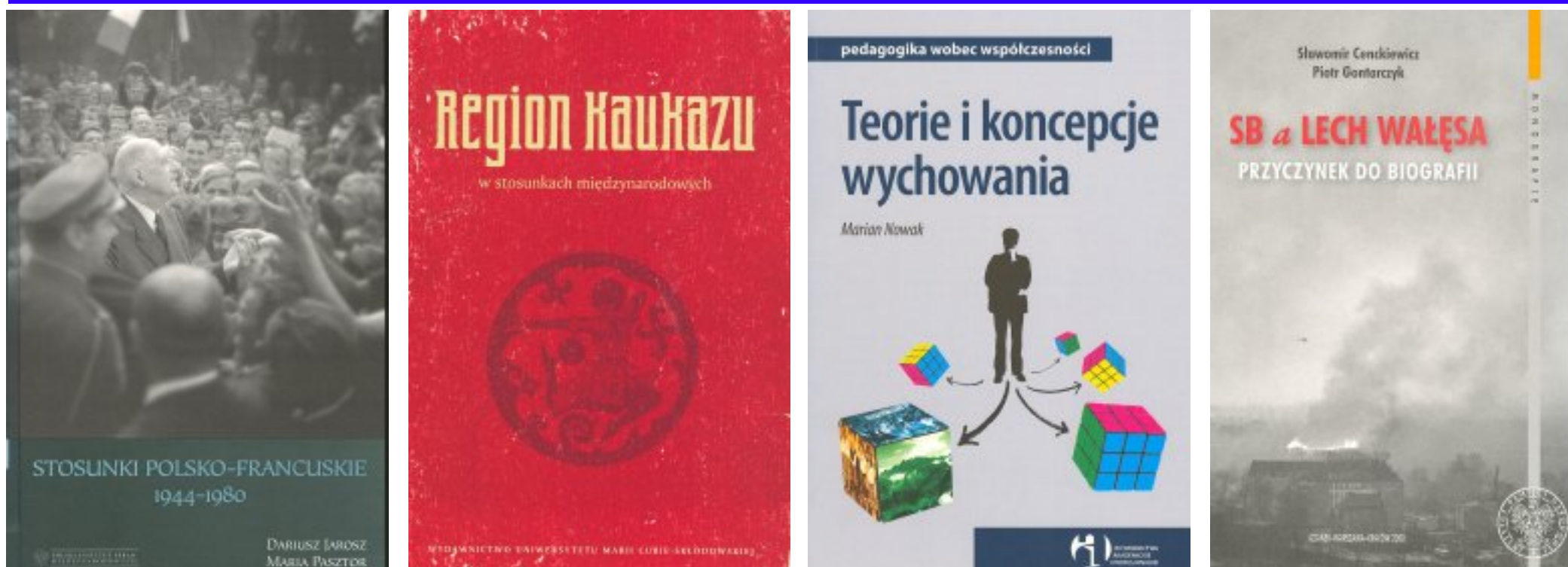
W dobie powszechnej elektroniki, komputerów i Internetu termin mikrofilm brzmi nieco anachronicznie. A jednak mikrofilmy cieszą się niezmiernie sporą popularnością i ich zbiory znajdujące się w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego są regularnie wykorzystywane przez użytkowników. Nośniki te posiadają bowiem wiele zalet: są trwałe, tanie, mają niewielkie rozmiary, co ułatwia ich przechowywanie, łatwo odnawialne i proste w obsłudze. Zalety te nie straciły do dzisiaj swojej atrakcyjności. Mikrofilmy można przeglądać w Czytelnicy Informacji Naukowej, na czytnikach firmy Zeutschel. Czytelnia ta istnieje od 1.06.2007. Wcześniej mikrofilmy i mikrofiszki były udostępniane w Czytelnicy Czasopiśmi. W chwili obecnej w zbiorach BUŁ znajduje się ponad 3 200 zwojów mikrofilmów (1 028 tytuły) i ponad 32 800 mikrofisz (443 tytuły). Są to mikrofilmy negatywowe i pozytywowe, przechowywane na szpulach zamkniętych w specjalnych pudełkach, z których starsza są kartonowe, najnowsze plastikowe. Na szpulach znajdują się filmy o różnej długości, najczęściej zawierają kilkadziesiąt klatek (200-400), ale zdarzają się filmy o ilości klatek powyżej 1 000, np. Kurier Warszawski 1890. Sygn. Mf 257 to film o długości 1 520 klatek, jak również mniejsze niż 200 - Przegląd Naukowy 1842, sygn. Mf 149/2 ma 117 klatek, a mikrofilmowa postać książki A. Langego "Rozmysłania" wydana w Krakowie 1906 (sygn. Mf 697) tylko 77 klatek. Dla potrzeb Biblioteki mikrofilmowane są zbiory cenne, często wykorzystywane i zacytowane przez użytkowników, są to przede wszystkim wydawnictwa ciągłe z XIX i XX wieku, ale również książki i rękopisy, z tego samego okresu, zagrożone szybkim zniszczeniem ze względu na użycie tzw. kwaśnego papieru do ich produkcji. Mikrofilmy są również łatwym i tanim sposobem na uzupełnianie zbiorów, szczególnie brakujących roczników czasopism.

Technologia tworzenia mikrofilmów nie zmienia się od lat, zmienił się natomiast sprzęt służący do ich wykonywania. Mikrofilmowano zbiory w BUŁ od momentu powstania specjalnej pracowni w nowo wybudowanym gmachu, czyli od 1960 roku. Decyzją dyrektora Z. Dylika uruchomiono wówczas nową pracownię. Stację Fotomikrofilmową w Pracowni Fototechnicznej (dziś: Pracownia Kserograficzna). Jej organizacją i kierownictwem zajmowała się S. Malawska. Pracownia ta otrzymała z Fundacji Forda dwie kamery do sporządzania mikrofilmów. W tamtych czasach do wywoływania, kopiowania, a także czytania mikrofilmów służyły urządzenia typu Dokuator firmy Carl Zeiss Jena. Koparki tego typu mogły wykonywać kopie zarówno z negatywów, jak i pozytywów mikrofilmowych. Dziś Pracownia Kserograficzna wykonuje kopie mikrofilmów na zlecenie czytelników. Pracownia Digital Center jest jednostką funkcjonującą na terenie BUŁ, w której cały czas trwają prace nad digitalizacją i mikrofilmowaniem zbiorów. Tutaj są również wykonywane zlecenia czytelników, zarówno w zakresie mikrofilmowania materiałów, jak i uzyskiwania kopii elektronicznej i wydruków z istniejącego mikrofilmu. Sekcja ta posługuje się specjalną hybrydową kamerą mikrofilmującą firmy Zeutschel. Wszystkie wymienione wyżej usługi wykonywane dla czytelników przez Pracownię Kserograficzną i Digital Center są odpłatne, ich ceny znajdują się na stronie [www pod adresem http://www.lib.uni.lodz.pl/szkolenie/reprograf.html](http://www.lib.uni.lodz.pl/szkolenie/reprograf.html)

(J.J.-W)

Polecamy - wybrane nowości książkowe BUŁ (01.IX.2008)

(książki będą dostępne dla Czytelników po opracowaniu i wprowadzeniu do bazy)